RICHARD SOBOTKA

MADONA

V NEDBALKÁCH

RICHARD
SOBOTKA

MADONA V NEDBALKÁCH

2015

ZÁR

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být přenášena nebo reprodukována bez předchozího písemného souhlasu držitele práv.

Richard Sobotka

MADONA V NEDBALKÁCH
povídky

Text © Richard Sobotka
E-mail: richard.sobotka42@gmail.com
Sazba: Dušan Žárský
Obálka: Jakub Sobotka
V elektronické podobě první vydání
Vydal Dušan Žárský – ŽÁR, www.zar.cz
v roce 2015

ISBN: 978-80-86725-65-9

Neodeslané dopisy

Tak se mi někdy zatočí hlava, bestie, jako bych seděl na kolotoči, nebo na cirkusáckém kole a lítal hlavou dolů, stačí se podívat za letícím tryskáčem, nebo za padajícím Sluncem, nebo za nějakou tvářinkou: suknička jen na zakrytí toho nejnutnějšího, nohy trochu do iks, víc šňůrek než plátna… hned packám o pankejt, padám do škarpy; buď je to motolice, nebo zastuzené panictví, mladej pane, tvrdívá sousedka Maříková z osmnáctého patra zasvěceně, je to jako s uhrem ve ksichtě, nezmizí, pokud se nevyčistí krev a hleděla na mou tvář, opuchlou od věčného mačkání uhrů… nebo když sednu do výtahu, hned se mi zatočí hlava, frčím útrobami nebetyčného činžáku dolů, namísto do přízemí sjedu až do suterénu, bílé zdi počmárané výzvami na způsob: dal by sis, sviňáku, co? nebo: máš-li žal zajdi do kostela nebo přijeď do osmnáctky; nebo: miluju tmavé čvachtavé díry… a podobně; zaboha se z toho sutereňáku nemůžu dostat, výtah kvičí a klape kdesi mezi tou spoustou pater, všechny plechové dveře permanentně zaseklé – zrádně mne přepadne pocit, jako tenkrát při ekologickém protestu proti atomce elektrárně – napřed se šplhalo po drátěném pletivu, šlo to blbě, drát se zařezával do prstů, pak došlo na přivazování; furt jsem hleděl být co nejblíž Dandyni, prsatá ona moc nebyla, ale všichni tvrdili, že se s ní užít legrace dá, podívej, Dandyno, říkám, přivážu se hned vedle tebe, jo? neměla námitek, tak jsem vytáhl ten

nejtlustší řetěz, co se dal obstarat, abych partě zaimponoval, a největší zámek, jaký snad na světě udělali, levačku jsem přikurtoval k drátům, pravačkou pořád Dandyni na dosah, aby se dalo dělat i něco jinýho, jenže ona hned při prvním pokusu o kontakt zostra: přišli jsme sem za velkým úkolem, máme před sebou cíl, něco jako zachraňovat mír, vole, na slíkání je příhodnější jiný čas a jiné místo… ale i přikurtovaná k plotu si dala trochu říct, alespoň tou jednou rukou, co jsem měl volnou, jenže v nejlepším přišli poliši, černé mundúry, zakryté obličeje, pohrávali si s obušky… padáme, zavelela Dandyna, pohotově vyvlekla ruku z řetězu, proskočila křovím pak už jen z lesa křikla: poběž, vole! – jenže mi samou nervozitou vypadl klíček od toho zámku velkého jako svět kamsi do trávy a navíc mimo dosah volné pravačky, to už se na mne díval jeden z těch maskovanejch a povídá: tak co mladej … já vůl zaboha nemohl najít ten klíč… ptali se mne pak v teple na strážnici na všelicos, kdy a kde jsem se jako narodil, jestli mám nějaký průkaz a kde pracuju … toho jsem bohdá ještě nedorost, abych klesnul tak hluboko, že bych musel přimět ty dvě sametový ručičky k nějaký rachotě, pár šupů od sociálky dostanu, tak co … nó, vytáčel jsem se jako dobře vyštudovaný advokát, vůbec nevím oč jde, jen tak jsem se tam nachomejtnul, úplně náhodou, a právě, když mne to přestalo bavit, tak mě někam do trávy vypadnul ten blbej klíč … pustili mne pro nedostatek důkazů s ponaučením, ať se napříště vyhýbám špatné společnosti … a když jsem se jich zeptal, co jako mám podle nich dělat, tak mi poradili,

ať chodím na túry, hraju tenis, nebo si třeba najdu práci – kreténi, ale dovezli mne až na sídliště… hned první sukně jsem se zeptal, jestli by si jako nešla zarandit, podívala se na mou pomačkanou tvář jako pes tím horším okem a povídá: s tebou bych si asi moc neužila a peníze asi máš sotva, zkus strašit malé děti – cajda – a ještě vystrčila zadní tvář, rovnou na mne a rovnou tam na ulici mezi lidma, měla pod sukní jen takový ten trojúhelníček propojený šňůrkou … tak jsem zase seděl ve své garsonce v jedenadvacátém patře, vytáčel jsem čísla všech telefonních stanic na celém světě, nikdo se nehlásil … asi nikdo neví, že nemám telefon připojený, prostě jsem ho jednou našel v kontejneru, tak si s ním občas hraju na iluze… potom si uvařím silné kafe a dám si malou dávku trávy pro lehce narůžovělou náladu a pustím se do psaní dopisů … už mám těch pohlednic, korespondáků a také několikastránkových psaní půl almary, píšu všem kdo si to zaslouží, hlavně hezkým holkám, co mi nikdy nedovolí sáhnout si, nemají zájem navštívit mou garsoniéru jedna plus nula v jedenadvacítce, prohlédnout si sbírku poškozených známek z dopisních obálek, nalezených v kontejneru … některá ani jen to obyčejné pohlédnutí mi nedovolí, hned: co bys rád, pochcánku, trávu mám akorát pro vlastní potřebu, na nic většího beztak nemáš kapitál … někdy napíšu dva tři dopisy, jindy jich stihnu napsat třeba šest nebo tucet za odpoledne, pak si dám dva dny pauzu, zase si mačkám uhry až mám ksicht jako bramboru nebo jako opuchlý galoš … občas také jdu z toho svého jedna plus nula trochu na vzduch, ve výtahu zase

přešmátnu knoflík a namísto do přízemí mne výtah zavleče až do suterénu … a jsem zase v pasti, mlátit do oplechovaných dveří nedává smysl, tak držím palec na přivolávacím knoflíku a než přicválá výtah čtu si na zdi nabídky a poptávky, telefonní čísla pro urgentní případy, ztráty a nálezy, poezii i prózu, symboliku i abstrakci… pak se najednou dveře výtahu rozletí, uvnitř kabiny napůl vypracovaný podrostek, namísto rukávů košile tetování po celé délce paží, kolem čela uvázaný červený šátek… co je, vole, povídá, čekám na výtah, vole, říkám, máš prachy nebo něco na pokouření, vole, ptá se on, co bys všecko nechtěl, vole, jsem úplně švorcovej, říkám podle pravdy a chci nastoupit do kabinky výtahu, ale on: zadarmiko ani slepice nehrabe, vole, řekl a ubalil mi jednu pěstí do pomačkaného obličeje, až jsem se odkutálel do toho nejzasviněnějšího kouta suterénu… potetovaný odejel, tak jsem dál kopal do oplechovaných dveří a lomcoval klikou, ale marně, až najednou ten výtah sjel do suterénu docela sám od sebe a úplně prázdný, vhupsl jsem do kabinky, ale namísto jedenadvacítky jsem v přechodném pominutí smyslů namačkal osmnáctku – a o pár vteřin později stojím rovnou před macatou Maříkovou, dveře jejího bytu dokořán; co tady blbneš, mladej, a v pravé poledne, povídá a má ruce vbok a světlo od zadního okna v hloubi pokoje jí mezi nohama zrádně prosvítá tenounkou látkou propínacích šatů; ještě jsem neobědval, řekl jsem po pravdě, a Maříková: tak pojď dál, povídá, máš kliku, starej se vrátí ze šichty až kolem čtvrtý… jenže se vrátil o nějakou kapku dřív, míjeli jsme se ve dveřích,

takhle po mně loupl očima, hned vyslýchal svou starou: co tady chtěl ten ouchcapek, natahoval ji na skřipec, a ona: polívku; a on: dalas mu … a ona: dala, snědl plnej talíř, ještě jsem mu chtěla přidat, ale už měl dost… do jedenadvacítky jsem pro jistotu lezl po schodech, poslední šár po čtyřech, pak jsem za sebou přirazil dveře a zajistil na dva západy … trochu si prásknu trávy, abych měl inspiraci napsat pár dopisů – posledních, už nikdy v životě nechci psát žádné další, ani se vracet k těm napsaným, nechci vyzvídat, co holky nosí pod krátkými sukněmi, nemíním se přikurtovat šikovně řetězem vedle Dandyně k nějakému plotu, abych si na ni mohl sáhnout, až zase bude bránit mír a blokovat nějakou elektrárnu, už jsem nemínil číst sprosťárnami počmárané zdi, když omylem sjedu výtahem až do suterénu, už jsem si ani nemínil mačkat uhry … ještě jsem chvíli vzpomínal na nějakou modlitbu, ale nevykutal jsem v paměti ani jediné slovo… tak jsem konečně škrtnul sirku pod prvním z té hromady dopisů a připálil další, pak další a pořád dál … ubikace jedna plus nula byla hned nedýchatelně plná kouře, hlava se mi točila, bestie, jako bych měl na krku zavěšený kolotoč, to mne přinutilo alespoň mezírkou otevřít ventilačku… dole v ulici hned začaly troubit hasičské sirény, to už jsem podpaloval poslední desítku dopisů, vzápětí rozrazil hasič, který balancoval na vysokozdvižném žebříku přistaveném zvenčí k paneláku okno sekyrkou, vrazil do mého jedna plus nula proudnici a spustil vodní chrlič, vmžiku všecko plavalo … topil jsem se a nedařilo se mi uniknout na schodiště, klíč mi vypadl a až

na třetí potopení jsem ho našel, zastrčil do zámku, dvakrát jím otočil a potom rval dveře proti síle vody … podařilo se … vodopád chrstal do výtahové šachty a zaplavoval panelák hezky patro po patru … jedenadvacet pater zničených vodou, z toho polovina lautr, to všechno kvůli půl almaře neodeslaných dopisů … drželi mne tam dole na ulici před zničeným barákem za límec, jako kus nějaké onuce, hasiči, policajti, čumilové, tohle si vypiješ … až jsem se musel smát, vypít vodu z jedenadvaceti pater zaplaveného paneláku, to může říct jenom cvok, nebo blázen … jste blázni… a chechtal jsem se, smál jsem se nejdříve potichu, pak docela nahlas… cvoci, blázni jedni pitomí, idioti, blbouni, hlupáci, troubové… byli to blázni, jeden vedle druhého … kupodivu nenastrkali do blázince je, ale šoupli tam mne … oddělili svět ode mne spoustou zamčených dveří a také vysokým drátěným plotem… a buď rád, tady budeš v suchu a teplíčku, pravidelná menáž, vycházky, i dopisy můžeš psát … dopisy … navzdory předsevzatí zase začínám psát dopisy … píšu celému světu a také každému člověku zvlášť, včera jsem napsal první, dnes další … jak to bude s jejich odesláním a s jejich doručením – v tom ani tentokrát nemám žádnou jistotu …

Elza já a pes

Ani v nejmenším netuším jak to funguje ve vaší domácnosti, u nás veškeré dění diriguje Elza – nelze dost dobře použít výrazu „organizuje“, protože Elza neorganizuje, ona prostě diriguje, což by koneckonců nebylo nejhorší, někdo musí mít v rodině navrch, jak jistě víte z vlastní zkušenosti… nic proti tomu, kdyby se tak převážně nedělo z oné místnůstky, kde i císařpán chodí pěšky – prosím za prominutí, totiž jak známo císaři pánu Franci Josefu I. postačila k odcísařování celé monarchie jediná kancelář, a určitě mu napadaly ty nejosvícenější povely a pokyny a nařízení pro blaho poddaných právě i na oněch místech – a jak to klapalo, podnes na Rakousko-Uherskou monarchii se vzpomíná s jistou nostalgií … místnost, kam i císařpán chodí pěšky, to Franc Josef I. neměl od úřadovny daleko, měl onu místnůstku hned vedle vyštafírované kanceláře, však až navštívíte Schönnbrun, přesvědčíte se sami…

Pravdou je, že Elza trávila na oněch místech poměrně dost času, zkrátka hodně času, a aby uřídila naši dvojčlennou domácnost, nechávala pootevřené dveře, povolávala na mne co si mám obléknout, co obout, co nakoupit, komu poslat dopis a co do něj napsat, komu zatelefonovat, na co se mám dívat v televizi a na co ne, sdělovala mi tou mezírkou své názory na sousedku přes chodbu, na sousedku z vedlejší ulice, na známou z kanceláře, na toho otrapu Maruse, který jí dělá neslušné návrhy, na přiblblého šéfa,

také mi sdělovala své názory na politiku vnitřní i zahraniční, odsuzovala teroristy a chválila humanitární pomoc hladomorem postiženým zemím, probírala poslední módu, tekuté i tuhé preparáty proti pocení, svěřila se s míněním na holení nohou a také na dámské intimky s křidélky i bez nich a také i na ty zaváděné nitroděložně, měla svého oblíbeného politika a nadávala na počasí – jednou to bylo o horku, jindy o chladu, pak foukalo nebo naopak nefoukalo, pršelo nebo nepršelo – počasí vždycky nemožné a jedině v tom jsme se doopravdy shodli …

Míval jsem hlavu jako střep, přesněji řečeno jako vzducholoď, kterou se Nobile vydal na průzkum Severního pólu a také jsem čekal, kdy co chvíli ztroskotám, padnu, zahynu a za tisíc let, až Elza opustí onu místnůstku, pak s údivem zůstane stát nad mými vybělenými kostmi, trochu roztrpčeně a trochu jízlivě s podtextem zadostiučinění – ona přece dávno tvrdila, že jednou skončím právě takhle – vyjekne: proboha, Pepe, co se ti stalo…?

Objednal jsem se u psychiatra, tedy ne kvůli sobě, přišel jsem na radu, ale i tak se na mne od prvé sekundy, jen co jsem za sebou zavřel dveře, díval jako na blázna, povídal jsem a on trochu pokyvoval hlavou, pořád si něco čmáral do notesu, nějaké kroužky a obdélníčky, jako nějaký blázen, pak řekl: Tak proč jí tam nedáte nějakou literaturu? a když jsem konečně po třinácti minutách opouštěl jeho pevnost, stále na mne hleděl jako na blázna, navrhoval mi sérii dalších sezení, ale vrtěl jsem hlavou, na to já nejsem … pak mne zkasírovala v předpokoji jeho asistentka,

ohodnotila šéfův výkon na pět stováků, a ještě se zeptala, určitě byli smluveni, kdy mi má rezervovat příští sezení, znovu jsem odmítavě zavrtěl hlavou a ona udiveně vyjukla: ale proč už nechcete přijít, doktor Vavroušek je nejlepší psychiatr široko daleko, chodí k němu konzultovat vědecké kapacity a dokonce i z vlády – pak, když jsem stále vytrvale vrtěl zamítavě hlavou, jen uždíbla: jak chcete! – a také se na mne dívala jako na blázna…

Zase až tak marná investice to nebyla, ale nebyla ani nejlevnější, protože denní tisk jsem na WC začal doplňovat drahými magazíny, pak jsem na onu místnost instaloval rádiokazeťák i s přehrávačem na CD, pochopitelně stereo, dokonce i barevnou televizi … všechno klapalo, jedna radost, až na okamžiky, kdy na mne Elza pokřikovala: Pepe, pojď si něco poslechnout, tohle prostě musíš slyšet…! nebo: pojď se podívat, tohle jsme v televizi ještě neviděli – začal jsem litovat, proč se v panelácích nedělají intimní místnůstky jako dvojče … pokaždé jsem prozíravě lhal: mám to puštěný v obýváku, je to fakt báječné! …

Nemíním dopodrobna rozebírat následnou instruktáž, když metabolizační proces byl konečně zdárně vykonán, a sice proto, že každý má trávení nějak jinak fungující, někdo rychleji jiný pomaleji, odborně se tomu říká stolice, ta bývá řidší i hustší, někteří jedinci trpívají průjmem, jiní naopak zácpou – tak složitá záležitost je lidský metabolismus, vpravdě hodná odborného pojednání na patřičné vědecké úrovni – vždyť nakonec se z toho odpadu dá vytvořit nejpravdivější obraz našeho zdraví … přece jen,

řečeno ústy právníka, svým způsobem se jedná o lékařské tajemství, pročež nebudu uvádět, kdy Elza trpěla zácpou, kdy ji to prohánělo a jak se jí ulevilo, když si konečně ulevila, ani jak často tuto činnost prováděla a kde všude, například když jsme byli v přírodě, jak jsem při tom musel patrolovat a jak vysvětlovat okolojdoucím, že sice stojím tam uprostřed lesní pěšiny sám, ale přesto nejsem tak docela sám, leč nemohu vysvětlit, jak je to doopravdy … můj život se časem dostával do neřešitelných situací, ale nestěžuji si, protože vše, co je lidské, je mi blízké. …

Přece jen i Elzin harmonický život měl být narušen, když nás tuhle jednou pozval na svou chatu ten blbec Ferdinand, náměstek nějakého generálního ředitele v elektronice, v botách, v automobilech, v tryskáčích či snad dokonce i v řízených střelách … trávník sestřižený na tři milimetry, bazén s ohřívanou vodou, sauna, krbová místnost, spousta ložnic, obrovská barevná televize, video, bar plný drahého pití, havanské doutníky se povalovaly v hromadách po stolech, pořád chodil domem i zahradou poskok a každého se ptal, jestli si přejeme zákusek, čaj, koňak, polévku, pečenou kýtu, prostě cokoliv – a večer se opéká sele… ale rádio ani televizi na oněch místech neměli a Elza, když to na ni přišlo, poněkud dezorientovaná přiklapla za sebou dveře jakési malé místnůstky a ty ji uzavřely jako v pasti, už se odtamtud nedostala a nikdo netušil, kde právě je.

Podobný případ popisuje literatura z leteckého provozu civilní linky, kdy došlo k poruše tlakování na leteckém WC

a jistou dámu to k onomu otvoru přisálo a nikdo na palubě letadla jí nedokázal pomoct, jedinou spásou pro ni byly letušky, které ji po celou dobu letu napájely drahým koňakem, takže po přistání, kdy ji konečně z té prekérní situace pomohli a vyprostili letištní mechanici, už jí nevadilo vůbec nic… navíc byla onou leteckou společností za odměnu obdařena volnou letenkou kamkoliv …

Jenže případ Elzy byl mnohem složitější, neboť zpočátku nikdo netušil, kam se poděla, ba ani ji nikdo nepostrádal, pouze já, nejsa neustále oslovován, nabádán, postrkován a dálkově řízen jsem trpěl určitým neklidem, který po dvou hodinách přerostl v niterný poplach, pak v paniku a nakonec ve zděšení, že byla Elza třeba unesena a že za ni budu muset zaplatit výkupné, na které nemám, protože jsem věčně švorc …

Dnes už se neví, kdo první zaslechl její zoufalé klepání na způsob SOS odkudsi, ale nikdo nevěděl odkud – proč se probůh uchýlila právě tam? – prý se to klepání stále odněkud ozývalo, snad i nezřetelné volání o pomoc, možná i modlitby a zpěv, žel stále se nedařilo objevit zdroj toho ruchu a ani elektronika, mrcha jedna, sice otevírala a zavírala všechny dveře v chatičce, jen tyhle neznámé jako naschvál ne … marně jsem si kladl otázku, proč Elza dopustila, aby ty zatracené dveře za ní zapadly, když je z domu uvyklá nechávat je málem dokořán, snad na ni zapůsobilo neznámé prostředí, nebo ten přepych, možná nepřivykla potvornému automatickému systému, který až na několik maličkostí dělá jinak všechno za člověka sám – takto zma-

tena dopustila, aby za ní ty zatracené dveře zapadly, ani nohu do škvíry nestačila vsunout – a byla v pasti …

Zavolat pomocníky bylo díky mobilu snadné, leč problém se ukázal být zapeklitější, signály uvězněné byly v interiéru neslyšné, snad i kvůli kraválu televize a přehrávačů, pouze zvenčí bylo lze uslyšet slabé zvuky, klepání, snad volání o pomoc, asi jako echolátorem v ponorce pohyb neznámého plavidla, takže nezbývalo než rozbourat kousek baráku … nic složitého … přivolaní odborníci se začali pomocí sbíječky dobývat k uvězněné Elze zvenčí, leč namísto zamýšleného otvoru, kterým by proskočila trochu lépe živená kočka, rozbourali kus chaty, neboť se v důsledku hojného přísunu alkoholu dvakrát minuli osově a dvakrát směrově – tomu se v odborné hantýrce říká ztráta prostorové orientace – nakonec padla málem čtvrtina té chatičky za šest až dvanáct milionů, než Elzu vysvobodili …

Nemíním nijak komentovat okamžik vysvobození, ani co následovalo, aby snad nedošlo ke zlehčení celé situace, kdy dělníci konečně vykřikli: už svítí! – míněno Elzino pozadí, neboť se v té hrůze zapomněla přiodít, i když vše už bylo vykonáno – pak zase obdivné výkřiky nad proporcemi a tvary … co povídat, chlapi pod vlivem alkoholu jsou na celém světě stejní a jejich slovník je neomezený – trochu se proboha oblékni! zašeptal jsem, když Elza konečně vykráčela z pasti, zachráněna, spokojená, růžová …

Škoda, že se toho nedožil Mozart či Beethoven, to mohla být opera, to mohlo být dílo, nebo Shakespeare, to by bylo

drama, obdivované a vytleskávané nadšeným obecenstvem ještě po stu letech – bohužel všichni opravdoví mistři pera i not umřeli už v předchozích stoletích … nakonec se ukázalo, že vlastně ani o WC nešlo, snad to byl sklad nářadí, či co, nepatrný prostor, který při stavbě chatičky vybyl, ani osvětlovacím tělesem neopatřený, jen dveře, které zapadly a už se nedaly v černé tmě znovu našmátrat …

Dvakrát do týdne navštěvuji Elzu v blázinci – i když se tak psychiatrické léčebny z falešných humanitárních důvodů už nenazývají – je tam spokojena, nic nechce, jen občas několik banánů; tuhle si mne pozval šéf jednoho oddělení onoho blázince do kanceláře: poslyšte, povídá, vaší paní celkem nic není, jenom z nějakého důvodu pokaždé nezřízeně dlouho vysedává na oněch místech, jestli mi rozumíte … já vím, přikývl jsem zasvěceně; a neumíme si vysvětlit, pokračoval šéf onoho oddělení toho velkého a krásného blázince, proč pořád chce psa … Elza vždycky chtěla psa, neznámo proč se měl jmenovat Andolín, ale to jsem lékaři nevysvětloval, ten odborník na lidské duše má i tak dost svých starostí s pacienty a jistě i sám se sebou … ani to jsem mu nesvěřil, že psa jsem Elze prostě odmítl pořídit z humanitních důvodů, to ubohé zvíře by sotva Elzinu drezúru vydrželo … docela rádi bychom ji propustili domů, pokračoval ošetřující lékař toho krásného superblázince, jenže ona se tomu neznámo proč brání … to je mi ovšem líto, řekl jsem už na odchodu … přijdu zase pozítří, každé úterý a čtvrtek nosím Elze banány, má je ráda …

Docela rád bych se zase někdy podíval na chatu toho

blbce Ferdinanda, co dělal náměstka nějakého generálního ředitele v elektronice, v botách, v automobilech, v tryskáčích či snad v řízených střelách, copak já vím … trávník sestřižený na tři milimetry, bazén s ohřívanou vodou, sauna, krbová místnost, spousta ložnic, obrovská barevná televize, video, bar plný drahého pití, havanské doutníky se povalují v hromadách po stolech, pořád nějaký poskok chodí a ptá se, jestli si někdo nepřeje zákusek, čaj, koňak, polévku, pečenou kýtu, prostě cokoliv – a večer se opéká sele… ale ten blbec Ferdinand mne už nikdy na svou skromnou chatičku nepozval …

Sám přes atlantik

Pepa Rus měl bradu černou dvoudenním strniskem a oči ve střehu a s tou čupřinou vlasů nad čelem a s protáhlým obličejem, festovními vysokými botami, držením těla věčnou cigaretou mezi rty a vůbec vším připomínal Rusáka, jednoho z těch, co tenkrát v pětačtyřicátém hnali přes paseky, kudy teď Pepa Rus jezdí polní cestou přes vršek do fabriky a z fabriky na motocyklu ČZ 125, jak tamtudy hnali Němce s ukazováčkem na spoušti samopalu, ra-ta-ta pokropit zablácené uniformy na zádech prchajících Němců, také my jsme pořád čekali, že se zničehož nic ozve ra-ta-ta, nebo beng beng pistole, či vrznutí vrat lehkého kulometu kropícího vše kolem za chůze i za běhu, však právě proto začali Pepovi říkat Pepa Rus, ale nic se nestalo, jen podrostlá brada se Pepovi černala jako by právě vymetl komín a nevědomky si otřel ruku od sazí právě o tu bradu. Pepa Rus se malounko vyklonil a pohlédl pod strop na čtvercové hodiny. Dopolední šichta končila. Já začínal svou odpolední, pokaždé jsem ji začínal s malým předstihem, vždycky jsem byl u mašin dřív, tak třicet minut náskok před parťákem. Pepa Rus přestal kontrolovat hodiny, měl čas k odchodu, do skončení dopolední směny scházelo ještě několik minut, posadil se zpátky na železný zprohýbaný stůl, pokrytý zvlněným propáleným papírem, přitáhl ruční brašnu blíž k tělu a dál hleděl, jako by nás chtěl každou vteřinu postřílet. Také Fany si přisedla, už zastavila ten svůj kolo-

toč ze kterého směnu co směnu odebírala na osm set hajzlůvek, a teď svítila svými světlounkými vlásky jako by měla na hlavě tisíciwattovou žárovku, že všichni museli právě do jiskření té svatozáře upírat oči a všichni byli k Fany tím jasem přitahováni jako noční můry k rozsvícené tisíciwattové žárovce uprostřed hluboké noci. Olin si co chvíli prohrábl nepořádné vlasy, které mu vzadu padaly až na lopatky, tomu nepomáhal ani šampon s kondicionérem v jedné flaštičce, jak mu po večerech z obrazovky důvěrně našeptával Vidal Sassoon, kdyby se nechal ten Olin ostříhat nakrátko, pak by vypadal jako nedopeřené house, třebaže už mu táhlo na třicítku a tahal si do prázdného bytu všelijaké ženské, ale pořád byl svým způsobem stydlivka, a když se na šatně před sprchováním svlékl, tak vypadal jako ženatý vrabec, jenže pořád svobodný. Jenom Venda byl pořád ještě i na konci šichty nabitý obrovskou energií, a ten náboj ho zvedal a vkládal mu do ruky železný pajzr a on jím mlátil do strojů, až se lidé ohlíželi z oken, jestli snad nehřmí, a Fany pokaždé leknutím nadskočila a řekla: Já se z toho poseru! Venda držel mašiny pokaždé v těžké drezúře, asi jako krotitel dravé zvěře lvy, nebo obrovité sibiřské tygry, mával jim před čumákem železným pajzrem, stačilo zakňučet v jiné tónině, už ji mašina měla, zámečník s elektrikářem mohli v poklidu pochrupávat v těch svých brlozích opravářských dílen jako medvědiska uprostřed nejtužší zimy po celou šichtu, Venda dokázal udržet mašiny na uzdě, chvěly se a třásly, kvičely a syčely strachem, jen se ve dveřích haly ukázal obrys Vendova těla, sotva do

toho obrovitého prostoru pronikla molekula Vendova pachu. Tak jsme zůstávali v družném hovoru, ostatní čekali na padla, já už rozjížděl svou odpolední šichtu na plnění svého výkonu, parťák pořád nikde, probírala se obvyklá témata, jak si šéfové zase namastili kapsy a jak nás, co podáváme u lisů výkony, odrbali, kolik z nich má kdo auťáků a jaké barvy a v jaké ceně statisíců, jak si i přesto jezdí podniková právnička nakupovat služebním vozem v doprovodu erárního šoféra, jak s tím tady manipulant Křivohubka praštil, protože už nemohl tu buzeraci za těch pár mizerných šupů vydržet, věčně ho hledali po šatnách, po kumbálech elektrikářů a zámečníků, kde zalehl tentokrát, tak ten Křivohubka s tím praštil a den na to si půjčil od kámoše auťák, že si pojede dojednat parádní džob, ale nacvakl ten kámošův auťák a způsobil na něm škodu za šedesát tisíc. Také byla na přetřesu Nítěnka, jak ona si v půllitrovém hrnku nosí k mašině čerstvě uvařené kafe, kouří cigaretu elegantně zasunutou mezi rty pomalované krvavou šminkou, celá jako by utekla z obrazu Salvádora Daliho, v těch montérkách bys mohl šmátrat týden jak bys chtěl, marně bys ji hledal, jako by jí někdo ukradl zadnici, ale prsa si buď vycpávala, nebo nafukovala, alespoň za něco by ji bylo chytit, vlasy slámově žluté jako zlomený snopek, ta by se vážně protáhla uchem jehly na přišívání manžetových knoflíčků. Probírali jsme Nítěnku ze všech stran a úhlů, z nadhledu i podhledu, svlékali ji nitku po nitce a zase ji oblékali, ale nějak halabala… A ve Vendovi náboj zase nakumuloval do maxima a on vyskočil, popadl železný

pajzr a zničehož nic jím třískl do mašiny, která se i tak neodvážila ani hnout, ani nemukala, ani fouskem nepohnula, a Fany zase nadskočila a řekla: Já se z toho poseru! A Olin řekl: Vypadala rozechvěle, ale když jsem jí začal rozepínat knoflíčky, tak se ošívala, a když jsem se jí pak propracoval až k šňůrce podprsenky přes záda, měla ji zaháknutou šíleně komplikovanou sponou, tak řekla nech toho, co z toho máš, já blbec do ní celý večer házím jako do pokladničky gulášek, kafíčko, koňáček, cigaretky, a tak se zeptám, jak jsem se naštval: Heleď, co vlastně chceš? A ona: Půjčit dvacku! Tak jsem jí řekl: Tůdle! A ona se ofrnila a že může klidně jít, a také šla, ale ještě si v předsíni upšoukla, řacha to byla jako když praskne u parní rychlíkové lokomotivy přetopený kotel, hned všichni z paneláku vybíhali na trávník, že konečně přišlo zemětřesení z Dolomitů až sem, pak už jen za sebou práskla dveřmi a já si říkal, co jsem to za vola, takové známosti, takové vypelichané kočky, pak není divu, že moje saldo permanentně vykazuje pasíva. Venda prohlásil: Já bych jí nakopal do řiti! A popadl pajzr, protože náboj v jeho těle se znovu blížil k maximu, mašiny poslušně panáčkovaly, tak byly vycvičené, jim stačilo ten pajzr jen uvidět, čuchnout si k němu, třeba jen Vendu s tím pajzrem uhlédnout a už dělaly, co mu na očích viděly. Vendův kumulovaný náboj však náhle odsála myšlenka, odložil pajzr aniž ho použil a řekl: Ženské jsou bestie zrádné! A dodal: Některé… A potom vyprávěl jak se celý minulý den těšil na kámošku, jak se pulíroval, posypával pudry, intimsprejoval až připomínal sjednoce-

nou drogerii s parfumerií a všichni se za ním na ulici ohlíželi, jako by je míjel obchodní cestující s ruskými voňavkami, jako by byl živou reklamou na kosmetické zboží, jako by v praxi uplatňoval slogan pro muže to nejlepší, a také, že není tak bohatý, aby si kupoval levné zboží, jako by to éro z reklamy na obrazovce neletělo nad kabrioletem té krásky z televizní reklamy, ale nad Vendou, přitahováno jeho neodolatelným parfémem, jako by za pákami toho éra neseděl ten křupan, ale nejvyhlášenější krasavice co se kdy na zeměkouli urodily, Matou Hari počínaje a Lolobrigitou či Marylin konče, nebo dokonce těmi, které do maxikrásy teprve dospívaly, či co se ještě nenarodily, ale ta Vendova kámoška, na kterou se ten den těšil, všecky ty frajle z toho éra vypakovala, vyprala je pryč, jako se vyhazují žitné snopky z fůry, když konečně dorazila do stodoly, až v tom éru nakonec zůstala ta Vendova kámoška sama, a Venda ji nahmatal a chtěl si ji připasovat k tělu, ale ještě před tím ji loupal slupku po slupce, jen tak z rozkoše, jako to dělá pořádná hospodyňka s cibulí, aby si užila té vůně i těch slz a aby rozkoš byla co největší, loupal ji, loupal… A Venda najednou vykřikl: A ona měla ten den rajskou! Popadl pajzr a vyskočil a nic nedbal, že mašiny před ním panáčkují, že stojí v pozoru, že se jim ani fousek nezachvěje, třískl nejbližší po čumáku, že to bylo slyšet až v kanceláři ředitelství a lidé odtamtud přibíhali k oknům a dívali se, co se to děje, a křižovali se jezusmaria, ať se nám ten zastaralý strojový park nerozpadne, ať vydrží alespoň do prvního, než si vyplatíme čtvrtletní prémie! Všichni jsme zůstali nad